

Хроніка

Пам'яті Ніни Василівни Братусь

30 вересня 2002 р. трагічно обірвалося життя видатного вченого та педагога, професора кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова – Братусь Ніни Василівни.

Братусь Н.В. народилась у 1926 р. у м. Ромни на Сумщині. У 1941 р. разом із сім'єю була евакуйована в Челябінськ. У 1942 р. Ніна Василівна починає працювати на військовому заводі зварницею, а вечорами продовжує навчання в школі, відмінно закінчивши її. У 1943 р. вступила на перший курс Київського медичного інституту, який працював у Челябінську. Навчання на другому курсі продовжувала у звільненому Києві, а на третьому курсі – у Вінниці, куди направили на роботу її батька. У 1948 р. Ніна Василівна закінчила інститут із дипломом I ступеня. Працювала інспектором облздоровідділу, ординатором у дитячій лікарні.

У 1951 р. завідувач кафедри нормальної фізіології Пилип Миколайович Серков запропонував їй займатися науковою діяльністю. Ніна Василівна вступає до аспірантури та захищає дисертацію за темою „Вплив подразнення механорецепторів шлунка і дванадцятипалої кишки на електричну активність кори головного мозку”. З тих пір і до останнього свого дня

Ніна Василівна Братусь не розлучалася зі своєю кафедрою. Не плывла вона за течією, а підкоряла вершину за вершиною.

У 1963 р. Ніна Василівна обіймає посаду завідувача кафедри нормальної фізіології. У травні 1965 р. в Ленінграді (тепер Санкт-Петербург) захистила докторську дисертацію „Мозочок і вісцерорецептори”. Одразу після успішного захисту академік В.М. Черніговський запропонував їй роботу в Інституті фізіології, але вона відповіла, що бажає лишитися працювати в Україні.

У роботі зі студентами, у здобутті та передачі знань від учителів до своїх учнів Ніна Василівна знайшла сенс свого життя. П'ятдесят років життя цієї енергійної, привітної жінки тісно пов'язано з відбудовою, становленням і розвитком нашого, тепер уже національного, медичного університету ім. М.І. Пирогова. Багато поколінь студентів знали її як одного із кращих лекторів, конспекти її лекцій зберігаються в сімейних архівах випускників як згадка про молодість, спілкування з людиною, що своєю працею, ерудицією, ставленням до молодих здобула їх шану та повагу.

Коло наукових інтересів професора Братусь Н.В. охоплювало майже всі актуальні проблеми фізіології, особливо питання нейрофізіології. Це експерименти з вивчення представництва вісцерорецепторів у корі великих півкуль і у мозочку, взаємозв'язків гіпоталамуса та мозочка, підкіркових рухових центрів, це досліді зі встановлення ролі надсегментарних центрів у здійсненні рухів.

Наука, сім'я, громадська робота – усе це потребувало часу. І Ніна Василівна встигала скрізь: і вдома, і на роботі. Під її керівництвом захищено 3 докторські та 13 кандидатських дисертацій. В її доробку 180 друкованих наукових праць, у тому числі монографії, посібники та підручники.

Заслуги Ніни Василівни, її школи визнавались і в колишньому Радянському Союзі, і в Україні, у світі. Заслужений діяч науки, доктор

медичних наук, професор Братусь Н.В. нагороджена медаллю “За доблесну працю”, орденами “Знак Пошани” і Трудового Червоного Прапора. Вона – член міжнародної організації з вивчення мозку (IBRO), за її активної участі у Вінниці проведено всесоюзні конференції, наради завідувачів кафедр нормальної фізіології,

з’їзд Українського фізіологічного товариства.

Ніна Василівна Братусь прожила яскраве, насичене педагогічною та науковою діяльністю життя. Її вирізняли такі риси, як доброзичливість, ерудованість, обов’язковість, енергійність. Світла пам’ять про дорогу Ніну Василівну назавжди збережеться в наших серцях.